

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ र सूचनाको
हक सम्बन्धी नियामवली, २०६५ को नियम ३
बमोजिम सार्वजनिक गरिएको विवरण

कार्तिक-माघ, २०८२ सम्म
सम्पादित क्रियाकलापहरुको विवरण

कोशी प्रदेश सरकार
पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय
विराटनगर, नेपाल

विषयसूची

१. मन्त्रालयको स्वरूप र प्रकृति.....	3
२. मन्त्रालयको कार्यक्षेत्रगत उद्देश्य र रणनीति.....	3
२.१. मन्त्रालयको कार्यक्षेत्रगत उद्देश्य.....	3
२.२. मन्त्रालयको रणनीति	4
३. मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र.....	4
४. मन्त्रालयको संगठन संरचना तथा कर्मचारी विवरण.....	5
५. कार्यालय प्रमुख, सुचना अधिकारी, गुनासो सुन्ने अधिकारीको नाम र पद.....	8
६. मन्त्रालयको आधिकारिक वेबसाइट, इमेल र ठेगाना.....	10
७. आ.व. २०८२/०८३ को कार्तिक देखि माघसम्म सम्पादित मुख्य कृयाकलापहरू	11
८. मन्त्रालय र मातहतका कार्यालयको सम्पर्क नम्बरहरू	12

१. मन्त्रालयको स्वरूप र प्रकृति

पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, कोशी प्रदेश, विराटनगरको स्थापना मिति २०७९/१०/०६ गते भएको हो । यस मन्त्रालय मिति २०७४/१०/२९ मा स्थापित उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयबाट मिति २०७८/१०/१६ गते देखि वन, वातावरण तथा भू-संरक्षण मन्त्रालयको रूपमा संचालन भइ पुनः मन्त्रालय संयोजन भइ स्थापना भएको हो । वि.सं. २०७२ साल असोज ३ गते जारी भएको नेपालको संविधानमा व्यवस्था भए बमोजिम देशलाई संघीय ढाँचामा लगेर पुनःसंरचना गर्ने उद्देश्यका साथ ७ वटा प्रदेशहरू स्थापना गरिएको छ । पूर्वी नेपालको १४ जिल्ला समेटिएको यस प्रदेशमा २०७९/१०/०६ गते प्रदेश राजपत्रमा प्रकाशित प्रदेश सरकार (कार्यविभाजन) नियमावली, २०७९ अनुसार ९ वटा मन्त्रालयहरू स्थापना भएका छन् । यस मन्त्रालयको कार्यक्षेत्रको रूपमा पर्यटन, वन, वन्यजन्तु, वन पैदावर, भू-संरक्षण, जलवायु परिवर्तन, वातावरण र जैविक विविधताका विषयक्षेत्रका ४१ वटा कार्यविवरणहरू रहेका छन् । यस मन्त्रालयको मातहतमा प्रदेश वन निर्देशनालय (१ वटा), वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र (१ वटा), डिभिजन वन कार्यालय (१५ वटा), भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय (२ वटा), पर्यटन विकास आयोजना (१ वटा), जलाधार व्यवस्थापन कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाई (१ वटा) र पर्यटन कार्यालय (२ वटा) गरी जम्मा २३ वटा कार्यालयहरू रहेका छन् ।

२. मन्त्रालयको कार्यक्षेत्रगत उद्देश्य र रणनीति

२.१. मन्त्रालयको कार्यक्षेत्रगत उद्देश्य

क. पर्यटन

१. प्रदेशलाई मुलुकको पर्यावरण अनुकूल प्रमुख पर्यटन गन्तव्यको रूपमा विकास गर्नु ।
२. पर्यटकको संख्या, बसाई र ऋय दर वृद्धि गर्नु ।
३. पर्यटनलाई स्थानीय अर्थतन्त्र र रोजगारीसँग आवद्ध गर्नु ।
४. कोशी प्रदेश पर्यटन वर्ष, २०८२ लाई सफल बनाउनु ।

ख. वन तथा भूसंरक्षण-

१. दीगो वन व्यवस्थापनद्वारा वन क्षेत्रको उत्पादकत्व र वन पैदावारको उत्पादन वृद्धि गर्नु ।
२. जैविक विविधता र स्रोतको संरक्षण लगायत वातावरणीय सेवाबाट प्राप्त हुने लाभ वृद्धि गर्दै न्यायोचित वितरण सुनिश्चित गर्नु ।
३. जलवायु परिवर्तनका नकारात्मक प्रभाव न्यूनीकरण तथा अनुकूलन र विपद् जोखिम न्यूनीकरणका उपाय अबलम्बन गर्दै जल, जलस्रोत तथा भूमिको उत्पादकत्व वृद्धि गर्न जलाधार क्षेत्रको एकीकृत संरक्षण र व्यवस्थापन गर्नु ।

ग. वातावरण तथा जलवायु परिवर्तन

१. हरित विकासको अवधारण अनुरूप मानवीय क्रियाकलाप र विकास प्रक्रियालाई जलवायु परिवर्तन अनुकूलित बनाउनु ।
२. बढ्दो शहरीकरणबाट उत्सर्जित प्रदुषण न्यूनीकरण गराउनु ।
३. दीगो विकासको लक्ष्य हासिल गर्न वातावरण संरक्षण गराउनु ।

२.२. मन्त्रालयको रणनीति

क. पर्यटन

१. पर्यटकीय गन्तव्य र उपजको विकास, विविधिकरण र प्रवर्द्धन गर्ने ।
२. पर्यटन सेवा सुविधाको व्यवसायीकरण गरी अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड तथा मान्यता अनुरूप स्तरीकरण गर्ने ।
३. पर्यटकीय ब्राण्डिङ गरी विश्वमा प्रदेशको प्रचारप्रसार गर्ने ।
४. पर्यटकीय सेवा सुविधाको वृद्धि गरी पर्यटनलाई स्थानीय अर्थतन्त्र र रोजगारीसँग आवद्ध गर्ने ।
५. पर्यटकीय विकासमा पछि परेको तर सम्भावना राम्रो भएको क्षेत्रको पहिचान र विकासमा जोड दिने ।
६. संस्थागत व्यवस्था, समन्वय र सहकार्य गर्ने ।
७. कोशी प्रदेश पर्यटन वर्ष, २०८२ लाई सफल बनाउन विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने ।

ख. वन तथा भूसंरक्षण-

१. विद्यमान वन क्षेत्र कायम राखी वनको घनत्व, उत्पादकत्व र उत्पादन वृद्धिको लागि वनको सहभागितामूलक दीगो व्यवस्थापन गर्ने ।
२. जैविक विविधता र जलाधारको दीगो व्यवस्थापन र उपयोगमा स्थानीय समुदायको पहुँच वृद्धि गर्ने एवं पर्यापर्यटनका आधार क्षेत्रहरूलाई पुनर्स्थापना तथा पुनर्निर्माण गर्ने ।
३. वन पैदावारमा आत्मनिर्भरता हासिल गर्दै यसमा आधारित उद्यमशीलता र रोजगारी वृद्धि गर्ने ।
४. दीगो वन व्यवस्थापन र संरक्षण मार्फत वातावरणीय सन्तुलन कायम राखी जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरणमा टेवा पुऱ्याउने ।

ग. वातावरण तथा जलवायु परिवर्तन

१. वातावरण व्यवस्थापनलाई आन्तरिकीकरण गर्दै वातावरण संरक्षण एवं प्रदुषण नियन्त्रणका लागि संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गरी विकास कार्यक्रमको अभिन्न अङ्गका रूपमा सञ्चालन गर्ने ।
२. जलवायु परिवर्तनको असर कम गर्न जलवायु अनुकूलन तथा न्यूनीकरणका उपायहरू अबलम्बन गर्ने कार्यक्रमहरू संचालनमा ल्याउने ।
३. जल तथा मौसमी सेवालालाई विश्वसनीय भरपर्दो नियमित, गुणात्मक बनाउन सहयोग गरी जलवायु परिवर्तन तथा प्रकोपले पार्ने असरलाई न्यूनीकरण गर्ने कार्यमा परिचालन गर्ने ।

३. मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र

१. पर्यटन
२. वन तथा जैविक विविधता
३. वातावरण तथा जलवायु परिवर्तन
४. जलाधार व्यवस्थापन

४.१ मन्त्रालयको कर्मचारी विवरण

क्र.स.	जिम्मेवार महाशाखा/शाखा	नाम	पद	कैफियत
१	प्रदेश सचिव	डा. इन्द्र प्रसाद सापकोटा	प्रदेश सचिव	
२	वन तथा जलाधार व्यवस्थापन महाशाखा	श्री अखिलेश कुमार गुप्ता	वरिष्ठ वन व्यवस्थापन अधिकृत	
३	प्रशासन तथा योजना महाशाखा	श्री विजय राई	उपसचिव	
४	पर्यटन महाशाखा	श्री कृष्ण कुमार न्यौपाने	उपसचिव	
५	वातावरण तथा जलवायु परिवर्तन महाशाखा	श्री विक्रम अमात्य	वरिष्ठ वन व्यवस्थापन अधिकृत	
६	प्रशासन तथा योजना शाखा	श्री हरि प्रसाद लामिछाने	वरिष्ठ शाखा अधिकृत	
७	जैविक विविधता शाखा	श्री राजेश तामाङ्ग	वैज्ञानिक अधिकृत	
८	लेखा शाखा	श्री भिम कुमार तेम्बे लिम्बु	लेखा अधिकृत	
९	योजना शाखा	श्री विनिता सुबेदी	वन अधिकृत	
१०	कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा	श्री राधा रोक्का	कानून अधिकृत	
११	मा. मन्त्रीज्यूको निजी सचिवालय	श्री भानुभक्त गुरागाँई	शाखा अधिकृत	
१२	पर्यटन प्रवर्द्धन शाखा	श्री पेशल कुमार पौडेल	शाखा अधिकृत	
१३	जलवायु परिवर्तन शाखा	श्री सन्जय दरै	वन अधिकृत	
१४	वातावरण शाखा	श्री कृष्ण बस्नेत	वातावरण निरीक्षक	
१५	वन, वन्यजन्तु व्यवस्थापन तथा उद्यम शाखा	श्री कृष्ण बहादुर बुढा	वन अधिकृत	
१६	पर्यटन प्रवर्द्धन शाखा	श्री उत्तम कटुवाल	सहायक अधिकृत	
१७	पर्यटन पूर्वाधार विकास शाखा	श्री सूर्य प्रसाद पोखरेल	सहायक अधिकृत	
१८	लेखा शाखा (जिन्सी प्रशासन)	श्री सुधिर ढकाल	सहायक अधिकृत	
१९	वातावरण शाखा	श्री दिपक सेन भण्डारी	सहायक वन अधिकृत	
२०	सूचना प्रविधि शाखा	श्री गिता घिमिरे	सहायक कम्प्यूटर अधिकृत	
२१	भू तथा जलाधार शाखा	श्री सिता राई	सहायक भू-संरक्षण अधिकृत	जलाधार व्यवस्थापन इकाई
२२	सचिव ज्यूको निजी सचिवालय	श्री पुष्पा बराल	नायब सुब्बा	
२३	प्रशासन तथा योजना शाखा	श्री मनोज दाहाल	कम्प्यूटर अपरेटर (करार)	
२४	प्रशासन तथा योजना शाखा	श्री सरस्वती पौडेल	खरिदार	जलाधार व्यवस्थापन इकाई
२५	प्रशासन तथा योजना शाखा	श्री सीता देवी खतिवडा	कार्यालय सहयोगी	
२६	प्रशासन तथा योजना शाखा	श्री जयराम राजवंशी	का.स. (करार)	

२७	प्रशासन तथा योजना शाखा	श्री रुपेश अधिकारी	का.स. (करार)	
२८	प्रशासन तथा योजना शाखा	श्री लक्ष्मी सुतिहार	का.स. (करार)	
२९	प्रशासन तथा योजना शाखा	श्री अलिषा माझी	का.स. (करार)	
३०	प्रशासन तथा योजना शाखा	श्री सजन कामत	ह.स.चा. (करार)	
३१	प्रशासन तथा योजना शाखा	श्री श्रवण कुमार राय	ह.स.चा. (करार)	
३२	प्रशासन	श्री फरमान आलम	ह.स.चा. (करार)	

५. कार्यालय प्रमुख, सुचना अधिकारी, गुनासो सुन्ने अधिकारीको नाम र पद

मन्त्री-	माननीय भीम पराजुली
प्रदेश सचिव-	डा. इन्द्र प्रसाद सापकोटा (मिति २०८२/६/३० देखि)
प्रबक्ता-	श्री अखिलेश कुमार गुप्ता
सुचना अधिकारी-	श्री राजेश तामाङ
गुनासो सुन्ने अधिकारी-	श्री कृष्ण बहादुर बुढा

६. ऐन, नियम, निर्देशिकाको सूची

आर्थिक बर्ष २०७५/७६/

कानूनको प्रकार	कानूनको संक्षिप्त नाम	जारी मिति
कार्यविधि	१. अनुदान तथा सहयोग सम्बन्धी कार्यविधि २०७६ ,	२०७६ वैशाख
	२. योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५	२०७६ वैशाख
मार्गदर्शन	१. कार्यक्रम संचालन तथा कार्यान्वयन मार्गदर्शन, २०७५	

आर्थिक बर्ष २०७६/७७/

कानूनको प्रकार	कानूनको संक्षिप्त नाम	जारी मिति
ऐन	१. पर्यटन विकास ऐन २०७६ ,	२०७६ साउन १२
	२. कोशी प्रदेश वातावरण संरक्षण ऐन २०७६ ,	२०७६ चैत्र २०
कार्यविधि	१. अनुदान तथा सहयोग सम्बन्धी कार्यविधि २०७६ ,	२०७६ मंसिर २४
	२. योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७६	२०७६ मंसिर
मार्गदर्शन	१. कार्यक्रम संचालन तथा कार्यान्वयन मार्गदर्शन, २०७६	

आर्थिक बर्ष २०७७/७८/

कानूनको प्रकार	कानूनको संक्षिप्त नाम	जारी मिति
ऐन	१. कोशी प्रदेश वन ऐन २०७७ ,	२०७७ साउन १८
नियमावली	१. पर्यटन विकास नियमावली २०७७ ,	२०७७ साउन ०८
	२. कोशी प्रदेश प्रदेश वातावरण संरक्षण नियमावली , २०७७	२०७७ साउन ०८
कार्यविधि	१. योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि २०७७ ,	२०७७ साउन ०८
	२. होमस्टे संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०७७ ,	२०७७ साउन ०८
मार्गदर्शन	१. कार्यक्रम संचालन तथा कार्यान्वयन मार्गदर्शन, २०७७	

आर्थिक बर्ष २०७८/७९/

कानूनको प्रकार	कानूनको संक्षिप्त नाम	जारी मिति
नियमावली	१. प्रदेश पर्यटन बोर्ड नियमावली, २०७८	२०७८ असोज २०
	२. प्रदेश पर्यटन बोर्ड नियमावली, २०७८ खारेज गर्ने नियमावली, २०७८	२०७८ मंसिर ०९
मार्गदर्शन	१. कार्यक्रम संचालन तथा कार्यान्वयन मार्गदर्शन, २०७८	

आर्थिक बर्ष २०७९/८०

कानूनको प्रकार	कानूनको संक्षिप्त नाम	जारी मिति
कार्यविधि	१. अनुदान तथा सहायता सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९	२०७९ भाद्र ३१
मार्गदर्शन	१. कार्यक्रम संचालन तथा कार्यान्वयन मार्गदर्शन, २०७९	

आर्थिक बर्ष २०८०/८१

कानूनको प्रकार	कानूनको संक्षिप्त नाम	जारी मिति
आदेश	केचना कञ्चनजंघा पर्यटन विकास समिति गठन आदेश, २०८१	२०८१ असार ३०
नियमावली	१. कोशी प्रदेश वन नियमावली २०८० ,	२०८० फागुन २६
मार्गदर्शन	१. कार्यक्रम संचालन तथा कार्यान्वयन मार्गदर्शन, २०८०	२०८० पौष २६

आर्थिक बर्ष २०८१/८२

कानूनको प्रकार	कानूनको संक्षिप्त नाम	जारी मिति
आदेश	१. केचना कञ्चनजंघा पर्यटन विकास समिति गठन (पहिलो संशोधन) आदेश, २०८१	२०८१ मंसिर १४
नियमावली	१. पर्यटन विकास २०८१ ,नियमावली (तेस्रो संशोधन)	२०८१ पौष ११
कार्यविधिनिर्देशिका /	१. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सम्बन्धी निर्देशिका, २०८१	२०८१ भाद्र २०
	२. तालिम हल, आवास तथा चमेना गृह सञ्चालन कार्यविधि, २०८१	२०८१ कार्तिक ०२
	३. कोशी प्रदेश पर्यटन वर्ष २०८२ सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८१	२०८१ मंसिर १४
	४. इन्टरनेट कार्यक्रम संचालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१	२०८१ मंसिर १९
मार्गदर्शन	१. कार्यक्रम संचालन तथा कार्यान्वयन मार्गदर्शन, २०८१	
पाठ्यक्रम	१. वन रक्षकहरुको सेवा प्रवेश तालिमको पाठ्यक्रम	२०८१ पौष ११
कार्यविवरण	१. पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालयको कार्यविवरण	

आर्थिक बर्ष २०८१/८२

कार्यविधिनिर्देशिका /	१. पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०८२	
मार्गदर्शन	२. कार्यक्रम संचालन तथा कार्यान्वयन मार्गदर्शन, २०८२	

७. मन्त्रालयको आधिकारिक वेबसाइट, इमेल र ठेगाना

यस मन्त्रालयको आधिकारिक वेबसाइट website: <https://motfe.koshi.gov.np> र

इमेल: moitfepradesh1@gmail.com रहेको छ ।

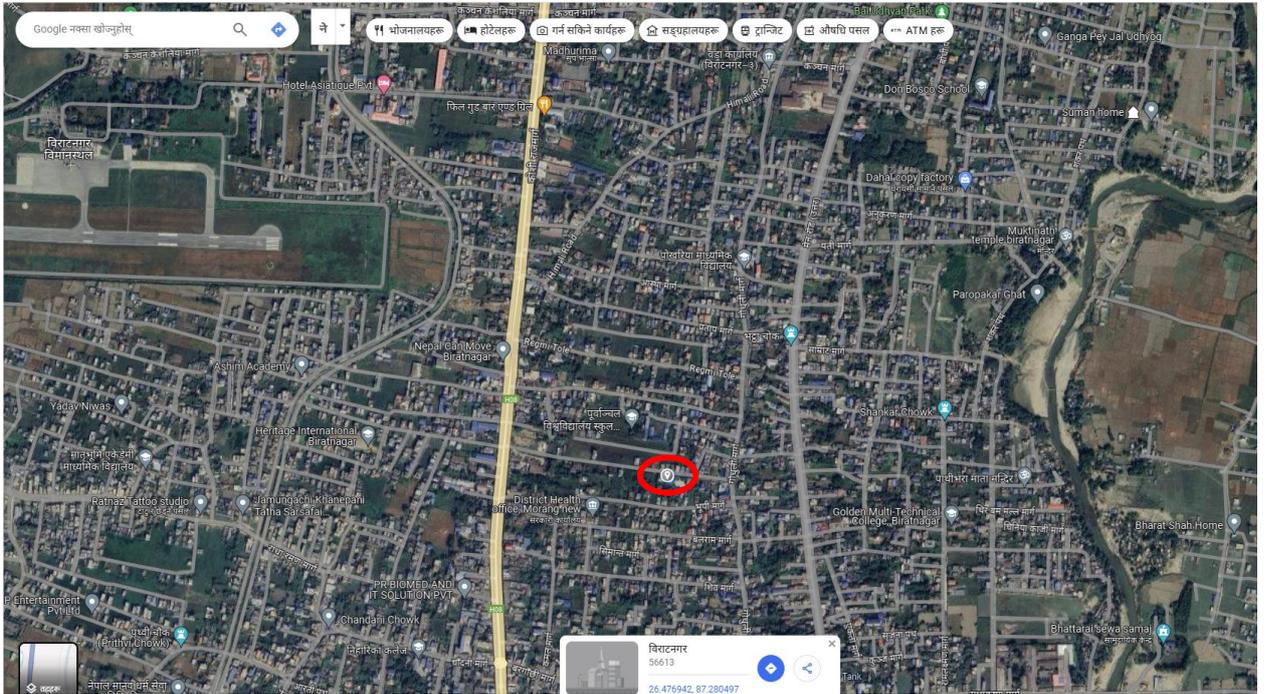
सम्पर्क विवरण

पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय

विराटनगर-३, पोखरिया, गोधुली मार्ग, मोरङ, कोशी प्रदेश, नेपाल

फोन नं. ०२१-४६०२२४

Google location (indicated by red circle)

द. आ.व. २०८२/०८३ को कार्तिक देखि पौषसम्म सम्पादित मुख्य

कृयाकलापहरू

- कार्यक्रम संचालन तथा कार्यान्वयन मार्गदर्शन २०८२ स्वीकृत भइ लागू भएको ।
- कोशी प्रदेश पर्यटन वर्ष, २०८२ सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधिको संशोधन भएको ।
- कोशी प्रदेश पर्यटन वर्ष, २०८२ सम्बन्धी निर्देशक समितिको बैठक बसेको ।
- कोशी प्रदेश पर्यटन वर्ष, २०८२ सम्बन्धी कृयाकलापहरू बाँडफाड भएको ।
- भेडेटारमा फुड फेस्टिभल कार्य संचालन भएको ।
- गण्डकी प्रदेशमा पर्यटन प्रवर्द्धन समन्वय बैठक भएको ।
- विराटनगरमा पर्यटन सम्बन्धी समन्वय बैठक संचालन भएको ।
-
-

८. मन्त्रालय र मातहतका कार्यालयको सम्पर्क नम्बरहरु

सि. नं.	कार्यालयको नाम	कार्यालयको	
		फोन नम्बर	इमेल ठेगाना
१	पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	०२१-४६०२२४	moitfepradesh1@gmail.com
२	वन निर्देशनालय, धरान	०२५-५२७०००	pradesh1forest@yahoo.com
३	जलाधार व्यवस्थापन कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाई, विराटनगर	९८५५०२११२९	
४	वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, तरहरा	०२१-४६०९६३	rftcbiratnagar@gmail.com
१	डिभिजन वन कार्यालय, ताप्लेजुङ्ग	०२४-४६०११७	dfotaplejung024@gmail.com
२	डिभिजन वन कार्यालय, पाँचथर	०२४-५२०११७	dfopanchthar2016@gmail.com
३	डिभिजन वन कार्यालय, इलाम	०२७-५२००२७	dfoilam@gmail.com
४	डिभिजन वन कार्यालय, झापा	०२३-४५५०५३	dfojhapa@gmail.com
५	डिभिजन वन कार्यालय, मोरङ्ग	०२१-४६०४०४	dfomorang@gmail.com
६	डिभिजन वन कार्यालय, सुनसरी	०२५-५६०१७८	sunsaridfo@gmail.com
७	डिभिजन वन कार्यालय, धनकुटा	०२६-५२०२२९	dhankutadfo@gmail.com
८	डिभिजन वन कार्यालय, तेह्रथुम	०२६-४६०४०८	ttmdfo@gmail.com
९	डिभिजन वन कार्यालय, भोजपुर	०२९-४२०१३४	dfobhojpur134@gmail.com
१०	डिभिजन वन कार्यालय, संखुवासभा	०२९-५६०१३५	dfosankhuwasabha@gmail.com
११	डिभिजन वन कार्यालय, सोलुखुम्बु	०३८-५२०१३४	dfosolukhumbu@gmail.com
१२	डिभिजन वन कार्यालय, ओखलढुङ्गा	०३७-५२०१३४	dfookhaldhunga@gmail.com
१३	डिभिजन वन कार्यालय, खोटाङ्ग	०३६-४२०१३४	dfokhotang123@gmail.com
१४	डिभिजन वन का., (गाईघाट) उदयपुर	०३५-४२०१३४	dfogaighat@gmail.com
१५	डिभिजन वन का., (त्रिवेणी) उदयपुर	०३५-४५०५६९	dfotriveniuday@gmail.com
१	भु तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय धनकुटा	०२६-५२०१२९	swmo.dhankuta@gmail.com
२	भु तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय ओखलढुङ्गा	०३७-५२०११४	swmookhaldhunga@gmail.com
१	पर्यटन विकास आयोजना, विराटनगर	९८४७१०७०५४	
२	पर्यटन कार्यालय, काँकडभिट्टा	०२३-५६६०३५	tourismoffice.kvt@gmail.com , tourism.kakadvitta@gmail.com
३	पर्यटन कार्यालय, धरान		tourismdharan@gmail.com